



LIVET

... MED OCH UTAN PENGAR



”Habegäret finns i oss alla och vi får aktivt jobba för att det inte tar över. Inte minst för att rädda vår planet från överkonsumtion, men också för att rädda vårt hjärta.”

VI ALLA VET att pengar inte är vägen till lycka. Och vi vet också att det är lätt att säga, så länge man har pengar.

Pengar gör något med oss och tar ibland fram riktigt mörka sidor. Inte sällan ser jag hur sorgehus dras in i arvstviser, hur äktenskapsförord försvårar ömsesidiga jämställda relationer, hur min egen frustration över att inte ”ha råd” gör att jag missar målet och får mig att tappa bort det som verkligen är centralt i livet.

När det kommer till pengar behöver mänskligheten vara på sin vakt. Existenten av pengar – eller det pengar kan generera av status och makt – kan vara till välsignelse. Eller till död. Det är inte för inte som Jesus konstaterar att det är svårare för en rik att komma nära Gud än för en kamel att ta sig igenom ett nålsöga (Och från ett Jesus-perspektiv är hela Sveriges befolkning klassad som ”rik”). Eller när längtan efter status, makt och pengar blir så stark i oss att vi tappar greppet om hur vi bör prioritera.

Habegäret finns i oss alla och vi får aktivt jobba för att det inte tar över. Inte minst för att rädda vår planet från över-

konsumtion, men också för att rädda vårt hjärta.

I skuggan av kriget i Ukraina har jag funderat över vad jag själv hade haft för ekonomi om mitt hus blivit jämnat med marken och samhällssystemen fallit samman. Hur oerhört skört det jag byggt upp min ekonomiska trygghet på är. En insikt smyger sig på som säger; se om ditt hus, ta ansvar för de dina men lägg aldrig meningen med livet i händerna på det som är flyktigt, osäkert och kan förändras totalt vid nästa räntehöjning.

I detta nummer av Livet får vi möta olika personers perspektiv av trygghet, pengar och ägande. I tacksamhet över vad vi har, i ödmjukhet inför att allt är oss till låns får vi inspireras till att reflektera över vår längtan efter trygghet och inflytande och fundera över om vi söker den på rätt plats.

*Kristin Molander
Kyrkoherde*

Djursholms begravningsplats firar 125 år



I maj 1897 togs den första delen av Djursholms begravningsplats i bruk.

Tid: Söndagen den 22 maj
12.00–18.00.

Plats: Djursholms begravningsplats, Ymerv. 55, Djursholm.

Dagens program

12.00–18.00 Servering, maskin- och redskapsutställning.

14.00 Jubileumstal av kyrkoherde Kristin Molander.

16.00 och 18.00 ”O sommartid så skön”. VocAlice, Anna Ander, sopran, Lina Söderholtz, fiol, Maria Resare, dirigent och Anders Ölund, orgel.

Rundvandringar

12.15–13.30 Vandring med Gunnar By-Skoglund.

14.30-16.00 Kulturhistorisk vandring med konsthistoriker Lora Roussinova

15.00–16.00 Vandring i området närmast Altorps kapell med Kristina Vestlund.

15.00–16.30 Vandring med Gunnar By-Skoglund.

Pilgrimsvandring (ca 4 km)

12.30-16.00 Vandringen börjar vid Församlingens Hus och avslutas i Altorps kapell. Se sidan 18.

Sommarkyrkan är tillbaka!

Förra årets succé med sommarkyrka i Sättraängskyrkan upprepas även i år.

OMGIVNINGARNA och närheten till Edsviken bjuder på en härlig natur med möjlighet till promenader, bad, lek, musik, roliga aktiviteter och härligt umgänge för alla åldrar. Det blir också sommarmässor i Sättraängskyrkan, musikprogram, café och aktiviteter för barn.

Under den här perioden (25/6–17/7) är alla sommarmässorna i Sättraängskyrkan. Dop, vigslar, konfirmationer och begravningar sker dock som vanligt i Danderyds kyrka. ♦



Sommarprogrammet i Sättraängskyrkan:

Sommarmässa och kyrkkaffe med invigning av sommarkyrkan

Medarbetare i sommarkyrkan.

Bo Karlsson, spelman.

Midsommardagen 25 juni 16.00

Sommarmässa

Söndagar 11.00

Kafé

Våfflor, bullar, kakor, korv att grilla och annat gott. Om du vill – ta gärna med din egen korg och grilla.

Söndagar 12.00–15.30

samt tisdagar och onsdagar

11.00–15.30.



Andakt

Tisdagar och onsdagar 11.00

Lekfulla och skapande aktiviteter för barn i sällskap med vårdnadshavare

Tisdagar och onsdagar

11.30–15.30

Pilgrimsvandring

En vandring, ca 3 km, för kropp och själ. Se sid. 18.

Tisdagar 9.30–10.45

Folkbus

Bouzouki, domra, tarrogato, mini-hang, samt gitarrer, flöjter och mandolin. Musik från hela världen samt egna visor.

Onsdag 29 juni 13.00

Music we all love

Härlig och medryckande musik.

John Pettersson, tvåflöjt och dragspel samt Marie Ottosson, piano och orgel.

Onsdag 6 juli 13.00

Sommar i folkton

Guro & Einar på nyckelharpa, cello och sång. Vacker och vemodig folkmusik från Sverige och Norge.

Tid: 13 juli 13.00

Meditation i äppellunden

Söndagarna 3/7, 10/7 och 17/7 kl. 9.30–10.30.

Ledare: Stefan Holmberg

Kontakt: diakon Estelle Wiesel, estelle.wiesel@svenskakyrkan.se
08-568 957 29

"Hon är en gammal kvinna,
78 år, och hela hennes liv
har vänts upp och ner.
Hon är van att sköta sig själv.
Hon längtar efter att odla i
sin trädgård i Ukraina."

På en tryggare plats



När kriget i Ukraina bröt ut var Danderyds församling snabba på att ställa om och öppna Församlingens Hus för de som flytt.

– Varenda dag drömmer jag om att kriget ska ta slut, säger Oksana från Kiev.

DET ÄR ETT RIKTIGT aprilväder denna tisdag med omväxlande snö, hagel och sol. Inne i värmen i Församlingens Hus sitter en mamma och hennes två barn och målar vid ett bord tillsammans med församlingens förskollärare Marina. De har flytt från Ukraina och bor nu hos en svensk familj i Danderyd som kört hit dem för några timmars pyssel och prat. I en soffa bredvid sitter Oksana och hennes mamma Zina.

– Vi är från Kiev och kom till Sverige och Danderyd den 11 mars, säger Oksana som pratar engelska.

Att det blev Sverige beror på att hon sedan flera år tillbaka har en svensk väninna som messade direkt när kriget bröt ut och frågade hur hon kunde hjälpa till.

– På krigets första dag väcktes vi av explosioner klockan fem på morgonen, minns Oksana.

Samma dag skulle Oksana ha följt med sin mamma Zina till ett läkarbesök för att få svar på vilka nya mediciner Zina behövde för sin diabetes typ 2. Men krigsutbrottet omöjliggjorde läkarbesöket.

– I vanliga fall brukar mamma ha medicin för några månader hemma, men eftersom hon skulle byta medicin hade hon bara lite kvar, för några få dagar. Jag försökte hitta ett öppet apotek, men av tio apotek var alla stängda utom ett. Efter fyra timmar i kö kunde jag köpa en av de tre mediciner mamma behöver, berättar Oksana.

Lika svårt var det att hitta mat, bröd och bensin under veckorna som följde.

– Flera gånger om dagen, och även på natten, gick flyglarmet. Jag sov i mina kläder för att vara beredd och för att det var så kallt i den källare vi sökte skydd i.

Den 6 mars bestämde Oksana och Zina sig för att fly och lämnade Kiev i bil tillsammans med två av Oksanas vänner.

– På de 600 kilometer vi körde fanns det bara en öppen bensinstation.

De gick över gränsen till Rumänien där de möttes av volontärer. Fem dagar senare tog de ett flyg till Malmö och sedan tåget till Stockholm. Nu bor de hos Oksanas svenska väninna Lotta, i Danderyd.

– Hon ordnade direkt så att vi kunde gå till doktorn och mamma fick till slut alla mediciner som hon behöver för sin diabetes. Och när vi fick höra talas om att man kunde komma till kyrkan och träffa andra från Ukraina så kom vi hit, säger Oksana som är i Församlingens Hus för andra gången.

PÅ PLATS I Församlingens Hus, alla tisdagar och fredagar, finns Marina Omelnytska, för att välkomna de som flytt. Hon är själv född i Ukraina men har bott i Sverige i nära 20 år och arbetar i vanliga fall som förskollärare på Kyrkans förskola Enen i Danderyds församling.

– De som kommer hit vet inte vad de ska förvänta sig, så när de träffar mig som pratar ukrainska så åker axlarna ner och de börjar le. De behöver kommunicera på sitt eget språk och jag lyssnar till deras berättelser. De får också lunch och fika här.

Hon har välkomnat både mammor med barn, tonåringar och äldre.

– Jag försöker ge alla ett så bra och positivt bemötande som möjligt. Vi pratar även mycket om ett vanligt vardagsliv utan krig. Det är framför allt viktigt för barnen, de behöver inte höra fler hemska berättelser.

Marinas egen mamma och bror finns kvar i Ukraina. De mår bra och bor i en del av landet där det varit ganska lugnt, och hon talar med dem varje dag.

– Första krigsveckan var extra svår för mig, då mådde jag verkligen dåligt. Men nu tänker jag att jag ska ge de som kommer hit glädje, för världen ser inte ut som i Ukraina. Det finns ljus i mörkret, säger Marina Omelnytska.

OKSANA OCH ZINA har redan sökt och fått uppehållstillstånd för ett år i Sverige och Oksana har även fått arbetstillstånd.

– Nu behöver jag hitta ett jobb och lära mig svenska. Jag är jurist och jobbade mycket med företag, kontrakt och förhandlingar, men även i domstolen i Ukraina, säger hon.

Hon förklarar att det är svårt för hennes mamma Zina.

– Hon är en gammal kvinna, 78 år, och hela hennes liv har vänts upp och ner. Hon är van att sköta sig själv. Hon längtar efter att odla i sin trädgård i Ukraina, säger Oksana.

Hon tar ett djupt andetag.

– Varenda dag drömmer jag om att kriget ska ta slut ♦

Så används våra pengar

Församlingens budget fördelar kyrkoherden Kristin Molander på allt från gudstjänster till besök hos äldre.

BILDEN AV SVENSKA kyrkan som summan av all verksamhet, alla anställda och alla kyrkor är något som Danderyds församlings kyrkoherde Kristin Molander vänder sig emot.

– Varje döpt människa är kyrkan. Svenska kyrkan kan inte stå av sig själv



Kristin Molander, kyrkoherde.

utan är summan av sina medlemmar – plus Gud, säger hon.

Därför, menar Kristin Molander, är det viktigt att människor fortsätter vara medlemmar i Svenska kyrkan.

– Genom att vara med stöttar man det gemensamma, det vi bär tillsammans. Att det finns kyrkor att fira gudstjänst i, präster som kan döpa barn och människor som kan lyssna.

Hon förklarar att Svenska kyrkan är en gudstjänstgemenskap, inte en äsikts-gemenskap.

– Här samlas väldigt olika människor i alla åldrar. Det gemensamma är att alla längtar och sätter sin tillit till något som är större, det vi kallar Gud, säger Kristin Molander.

SVENSKA KYRKAN har drygt 5,6 miljoner medlemmar i Sverige idag. I Danderyds församling är siffran nära 20 000, vilket är lite drygt 60 procent av alla som bor här. Trenden är dock att antalet medlemmar

går ner med någon procent varje år.

– Det är inte orimligt att antalet medlemmar minskar i en organisation som man tidigare föddes in i. Fördelen är att idag finns det en tydligare dimension av att vilja vara med. Men samtidigt, vill man ha en kyrka som mäktar att stå kvar och som orkar bära när det sker kriser i livet och i samhället så behöver det finnas tillräckligt många medlemmar, säger Kristin Molander.

Dessutom, säger hon, blir man del av ett större sammanhang.

– Kyrkan är en global rörelse som kämpar för det goda, där var och en kan vara med och bidra.

Danderyds församling har en av de lägsta kyrkoavgifterna i Sverige – 72,5 öre per intjänad hundralapp – en summa som beslutas av det i kyrkovalet framröstade kyrkofullmäktige.

– Vi hushållar med de resurser vi får och eftersom vi hela tiden får mindre pengar måste vi vara goda förvaltare, strategiska och modiga.

Det här går din kyrkoavgift till

Som medlem i Svenska kyrkan betalar du en kyrkoavgift. I Danderyd är avgiften 72,5 öre per intjänad hundralapp och i genomsnitt betalar en Danderydsbo 2900 kronor per år. 58 miljoner kom in totalt 2021.

60%

Danderyds församling

● Gudstjänst

Högmässor, dop, bröllop, konfirmationsmässor, andakter på äldreboenden, begravningar, Sinnesromässor, morgonböner, musikgudstjänster.

● Undervisning

Konfirmation, ledarutbildning, katekumenat, Söndagsklubben, skolvandringar, Kyrkans förskola, föredrag och kurser.

● Diakoni

Omsorg om medmänniskan är ett sätt att beskriva vad diakoni är. I Danderyds församling handlar det om familjeråd-

1 297 församlingar

Svenska kyrkan år 2022 är indelad i 13 stift och 1 297 församlingar i Sverige. Svenska kyrkan har 3 400 invigda kyrkor varav 2 955 är skyddade enligt kulturmiljölagen.

Källa: Svenska kyrkan

givning, stödsamtal, mötesplatser för att bryta ensamhet, Tac-O-Lov med fredagsmys för familjer, sjuåvård, ekonomiskt bistånd m.m. Helt enkelt att stötta när livet är skört.

● Vänförsamlingar

Finns i Moshi (Tanzania), Vestiena (Lettland) och Hamburg (Tyskland).

● Danderyds församlings kyrkor och fastigheter

Andliga platser, mötesplatser mellan människor i glädje och sorg och vårt kulturarv. Danderyds församling har 36 fastigheter varav tre är kyrkor: **Danderyds kyrka**, **Petruskyrkan** och **Sätraängskyrkan**.

● Dessutom

Körer för barn, unga och vuxna, babysång, frukost i gemenskap, konserter, sorgegrupper, pilgrimsvandringar, Andlig vägledning, utställningar, ungdomskvällar, lunchmusik med soppa, After school m.m.



40%

Svenska kyrkan, nationellt & internationellt

● Svenska kyrkan i utlandet

Finns på 40 ställen i 24 länder för utlandssvenskar, studenter, turister och sjöfolk.

● Äkt Svenska kyrkan

Internationell bistånds- och utvecklingsverksamhet. Mot fattigdom, förtryck och orättvisor samt vid katastrofer.

● Andra församlingar

Utjämningsystemet bidrar till att församlingar i hela landet kan leva, även de med få åretrunt-boende, som på Gotland och i Jämtland.

● Sjukhuskyrkan

T.ex. på Danderyds sjukhus

● Fängelsepräster

● **Stockholms stift och Svenska kyrkan nationellt**

”Kyrkan är en global rörelse som kämpar för det goda, där var och en kan vara med och bidra.”

➔ Pengar i sig är varken något ont eller gott, det är bara ett medel, understryker hon.

– Det handlar om vad man gör med pengarna och som kyrka kan vi bidra till det goda samhället. Det är när man gör pengarna till mål istället för medel som man hamnar tokigt, säger Kristin Molander.

Hon tar upp en berättelse i Bibeln där Jesus säger att man inte kan tjäna både Gud och mammon, där mammon är en symbol för pengar.

– Det handlar om vem du sätter din tillit till i livet, vad du lutar dig emot. Det som består, står fast och kan bära dig i slutändan är Gud. Inte pengar.

MEN VISST GER pengar både trygghet och möjligheter. Något hon själv varit smärtsamt medveten om i sitt eget liv.

– Efter min skilsmässa skakade det i några år då jag inte visste hur jag skulle få ihop det ekonomiskt. Den känslan är otroligt obehaglig. Jag har ju ett ansvar för mina barn.

Nu är det stabilt ekonomiskt och hon säger att hon ”kan andas” igen. Men mer pengar skapar också nya frågeställningar.

– Det finns en kamp i mig kring habegär. Jag har till exempel köpt hem ohemula mängder grön keramik på Tradera som jag inte behöver – för att jag kan och för att det på något vis är lustfyllt att göra kap. Det väcker nya tankar – vad gör jag med de resurser jag får?

Men åter till arbetet som kyrkoherde och

ansvaret över församlingens budget. Kristin Molander säger att det svåraste är att tänka långsiktigt och strategiskt. Hur ska Danderyds församling vara om 20–30 år? Och vad behöver man göra idag för att nå dit?

– Förändring och kyrka är en klurig kombination, men nödvändig. Kyrkan ska vara rotad i sina traditioner, men rörlig, eftersom vi människor är i ständig rörelse, säger Kristin Molander.

Hon understryker att kyrkans uppdrag är att vara en plats där alla är välkomna.

– Vem du än är och hur än livet har behandlat dig så är du välkommen. Kom hit och be ibland, fira gudstjänst, ta din kyrka i anspråk. Du har en plats här och när du inte är här står din plats tom ♦

BEGRAVNINGSAVGIFT

Betalas av alla som är folkbokförda i Sverige. Svenska kyrkan är huvudman och Danderyds församling ansvarar för begravningsverksamheten inom Danderyds kommun. Begravningsavgiften ska bland annat täcka kostnader för skötsel av begravningsplatser, kremering och gravsättning. Avgiften är däremot inte kopplad till enskilda personers begravningar.



SÅ BLIR DU MEDLEM

Man blir medlem i Svenska kyrkan genom dopet eller genom att ansöka om medlemskap. Inträdesblankett finns på hemsidan. Välkommen!

En del av kyrkoavgiften i Danderyd går till församlingens diakoni.

– I Danderyd är ensamheten den största utmaningen, säger diakonen Estelle Wiesel som skapar sammanhang för att bryta den.

Ensamhet som utmanar

I TIO ÅR har hon varit diakon, Estelle Wiesel, och lite mer än halva den tiden har hon arbetat i Danderyds församling.

– Som diakon ser jag var behoven finns och ordnar sammanhang för människor att mötas. Mötesplatsen är viktig för församlingens gemenskap. Det är inget jag kan göra på egen hand, säger Estelle Wiesel.

Hon är psykiatrisjuksköterska i botten, med 20 års erfarenhet av människor med psykisk ohälsa, och hon har en djup tro.

– Här i Danderyd är ensamheten den största utmaningen.

Ensam kan man vara även om man lever i tvåsamhet eller i en stor familj, förklarar hon.

– Vi har nog alla känt av ensamhet någon gång. Att vara i ett sammanhang där man känner sig utanför, där ingen bjuder in. Och det är lättare att hamna där om man exempelvis ser eller hör dåligt eller lever ensam.

Danderyds församlings ordnar bland annat frukost i gemenskap, retreatar, sorgegrupper, besök på äldreboenden och enskilda samtal.

– Människor behöver ofta bolla med någon som står helt utanför sammanhanget och våra samtal kan handla om vad som



Vill du bidra till kyrkans diakoni?

Swisha 1234 675 039. Märk inbetalningen "Gåva diakonin". På så sätt stöttar du personer som behöver bidrag till tandvård, lägeravgift, mat, glasögon m.m. Du kan också engagera dig ideellt – kontakta beata.moberg@svenskakyrkan.se

helst, säger Estelle Wiesel som hade 350 enskilda samtal förra året.

Det kan vara en närstående som blivit sjuk, äldre föräldrar, en trasslig familjesituation eller ett nytt jobb som man inte vet om man klarar av.

– Det förs inga journaler och tas inga personnummer. Man behöver inte ens uppge sitt namn om man inte vill och jag har tystnadsplikt, säger Estelle Wiesel.

Estelle Wiesel säger att hon möter både unga och gamla, välbärgade och ekonomiskt utsatta såväl som de som flytt från krig.

– Kyrkan verkar i sammanhang där inget annat finns och utan diakonin kan vi inte vara kyrka, säger Estelle Wiesel.

HON ÖNSKAR ATT fler vågar ge kyrkan, och sin egen andlighet, en chans. Och känner man sig ensam är man även välkommen att komma på en gudstjänst eller i församlingens andra aktiviteter.

– Det ger stöd att be i ett kyrkorum med andra. Det är ett rum som är inbett, där människor har bett i så många hundra år före dig och upplevt både sorg och glädje. Det finns inget som kan mäta sig med det ♦

Kunskaps- kapitalist

Kunskap är en form av kapital som kan ge ett mer spännande och innehållsrikt liv. Det menar Handelshögskolans rektor Lars Strannegård, som brinner för att ekonomer även ska studera konst och litteratur.

– **PENGAR ÄR ETT** transaktionsmedel, ett smörjmedel för utbyten.

Det säger Lars Strannegård, professor i företagsekonomi och rektor på Handelshögskolan i Stockholm sedan 2014.

– En del ser på pengar som själva målet, men pengar är bara ett medel som kan växlas in för att uppnå exempelvis välbefinnande, lycka, trygghet, skönhet eller meningsfullhet. Så fokusera på vad det egentliga målet är, inte på pengarna.

I sin senaste bok "Kunskap som känns" skriver Lars Strannegård att kunskap är en form av kapital och en av de viktigaste tillgångarna en människa kan ha.

– Kunskap ger förståelse för hur världen fungerar vilket gör att vi kan navigera bättre i den. Kapital betyder något som har ett värde och som kan växlas in till något annat, och kunskapskapital är ett sätt att ge sig själv ett mer spännande, innehållsrikt och angenämt liv.

KULTUR HAR ALLTID varit viktigt i hans eget liv och som rektor på Handelshögskolan vill han integrera konst och litteratur i studenternas utbildning. Sedan flera år

ställs konstverk ut i skolans lokaler, konstnärer bjuds in till samtal och man har bokcirklar där studenterna läser nyskriven litteratur.

– **DET FUNGERAR SOM** ett intellektuellt klipulver och en pedagogisk kraft. Vi är intresserade av att skapa en miljö på Handelshögskolan som både kan ge kunskap och påverka studenterna fundamentalt. Ekonomi är ett sätt att förstå samhället. Genom exempelvis konst och litteratur får man andra vägar till att förstå mänskligt beteende och hur samhället fungerar – vilket gör att man även blir en bättre ekonom, säger Lars Strannegård.

Vad är pengar?

Pengar är det som medborgarna i ett samhälle kommer överens om att pengar ska vara. Pengarnas värde vilar på allmänhetens förtroende och de måste accepteras av alla för att de ska fungera som betalningsmedel. Alla priser behöver dessutom uttryckas i den enhet som samhället definierat, som "krona" i Sverige.

Källa: Riksbanken.

Utöver kultur kan även ämnen som religion och psykologi, liksom samtal med andra och egna reflektioner, göra att man förstår tillvaron bättre, skriver han i sin bok.


– I Sverige finns en tydlig skiljelinje mellan vetenskap och tro. Men inom en vetenskaplig institution tror jag, utöver den faktabaserade utbildningen, även på en personlig utveckling där man kan växa som människa och utvecklas själsligt med hjälp av kultur, filosofi och det andliga som exempelvis kyrkan står för.

MÅNGA AV studenterna hamnar efter studierna på beslutande platser i samhället och Lars Strannegård tycker att det är viktigt att de då har verktyg att försöka ändra den rådande ordningen till något bättre.

– Idag har vi en förfärlig ojämlikhet i världen, säger han.

Vad hoppas du att studenterna får med sig?

– Vi har ju alla skyggglappar som begränsar vår förståelse av världen. Jag hoppas att studenternas skyggglappar bänds utåt och att de blir än mer öppna för världen. Jag hoppas även att de blir mer nyfikna och ödmjuka inför det de inte förstår ♦

A man with short brown hair and glasses, wearing a brown suit jacket, a light blue shirt, and a dark tie, is leaning against a dark wooden door. The door has a large, ornate lion knocker. The man is smiling slightly and looking towards the camera. The background is slightly blurred, showing a glimpse of a blue object.

”Ekonomi är ett sätt att förstå samhället. Genom exempelvis konst och litteratur får man andra vägar till att förstå mänskligt beteende och hur samhället fungerar – vilket gör att man även blir en bättre ekonom”

Pengarna och livet

I höst inbjuder Danderyds församling till föreläsningar om konsten, pengarna och livet. Håll utkik på hemsidan.

**Lyxfällans
Magdalena
Kowalczyk:**

”Man
shoppar
för att
döva
något”



Magdalena Kowalczyk är programledaren som hjälper människor att resa sig ur skuldfällan. Överkonsumention handlar ofta om ensamhet, säger hon.

ÄR LYXFÄLLANS budgettavla vår tids flanellograf?

Många äldre och före detta söndags-skolebarn minns flanellografens gröna yta. Det var på den fröken fäste bilder från Bibelns sedelärande scener. En stunds livskunskap för de folkhemsungar som växte upp i ett av världens mest sekulariserade länder.

Lyxfällans tavla är inte grön utan svart. Istället för bibliska motiv pryds den av sedlar. Men det fostrande uppdraget är detsamma. Med hjälp av programledarna går deltagarna från en havererad privatekonomi till en budget i balans med en dos lärdom i bagaget.

Magdalena Kowalczyk har för tillfället lämnat Sverige. Inspelningen av nästa säsong är just avslutad för hennes del. Intervjun gör hon per telefon från frukostbalkongen i sitt 1700-talshus i Frankrike. Det är bara tio grader ute men solen skiner och platsen ligger i lä från vinden.

I snart fem år har hon lett TV3:s långkörare, ensamt i sitt format.

– Vi verkar av någon outgrundlig anledning vara det enda programmet i Sverige som på ett tillgängligt sätt pratar om privatekonomi.

Magdalena Kowalczyk har inte svårt att hitta skäl till att Lyxfällan drar och behövs.

– Vi bryter det tabu som finns kring att prata om privatekonomi och belyser samtidigt problem och fallgropar. Vi tar upp frågorna med riktiga människor,

riktiga öden och riktiga känslor.

Att man inte pratar så mycket om privatekonomi är delvis begripligt, menar Magdalena Kowalczyk. Man kanske skäms för att man inte kan så mycket eller för att man inte har god ekonomi. Det är mänskligt att inte vilja blotta sina svagheter, säger hon.

Hon hoppas att Lyxfällan bidrar till att skammen minskar.

– Generellt sett saknas grundläggande kunskap om hur man klarar sig privatekonomiskt. I Sverige pratar man sällan om det hemma. När man väl uppnått åldern då man ska stå på egna ben upptäcker många att de inte har koll.

Detta, i kombination med en lavinartad ökning av aktörer som har en ekonomisk vinning i att folk är osäkra och otrygga, utgör grogrunden för tystnad och genans, menar Magdalena Kowalczyk.

– Lagstiftningen och regleringen kring snabbblån är undermålig. Riskerna är många. För den som fastnat i skuldfällan kan det inte bara vara pinsamt att erkänna att man fattat dåliga beslut. Framför allt är det svårt att förstå hur man ska reda upp det.

DE SOM DELTAR i Lyxfällan gör det frivilligt. Det kan vara enskilda personer eller par. Programmet har en tydlig dramaturgi. Deltagaren får först hjälp att förstå sin ekonomiska situation och omfattningen av de skulder och eventuella inkassokrav som finns. Vid den svarta

tavlan blir det tydligt hur mycket budgeten överskrids med varje månad och vilka de stora pengatjuvarna är.

Mötet med verkligheten kan bli chockartat. Insikten väcker ofta starka känslor och många deltagare faller i gråt framför tv-kameran. På olika sätt illustreras deltagarnas överkonsumention av snabbmat, taxiresor och prylinköp. Symboliska kassar radas upp. Den växande skulden, som ofta är okänd för deltagarna, visas på skyltar.

VÄGEN TILLBAKA TILL en uppstyrd privatekonomi går via ett slags hjälp till självhjälp. Lyxfällans programledare och coach visar hur deltagarna kan ta kontroll över sin situation genom allt från nya matvanor till mental inställning. Dyra lån läggs i bästa fall om. Inkassokrav och utmätningar styrs undan med hjälp av uppoffringar och hårt arbete under inspelningsveckan.

Återbesöket vid tavlan präglas av lättnad och framtidstro.

Lyxfällan har en trogen tittarskara. Men programmet har också kritiserats för att slå mynt av andras olycka.

Magdalena Kowalczyk tycker att kritikerna har missförstått.

– Det står var och en fritt att be om hjälp. De senaste åren har vi jobbat hårt med att nyansera bilden av deltagarna och hjälpa dem med mer än det rent monetära, istället för att bara gapa "Överkon-

”Det finns underliggande orsaker till att folk gör de val de gör, vilket vi utforskar och redogör för. Det är aldrig så att någon bara är dum i huvudet.”

➔ sumtion är dumt, skärp dig och gör så här istället”.

Vitsen med programmet är att få både tittare och deltagare att förstå varför man hamnar i en skuldfälla.

– Det finns underliggande orsaker till att folk gör de val de gör, vilket vi utforskar och redogör för. Det är aldrig så att någon bara är dum i huvudet.

En av orsakerna till skuldfällan är ofta det upplevda behovet av en snygg fasad, menar Magdalena Kowalczyk.

– Det är en så otroligt sorglig trend. Många, inte minst unga, vill se balla och lyckade ut inför människor som de kanske inte ens känner eller som inte betyder något.

Hon håller inte med om att den som skuldsatt sig enbart shoppat på impuls.

– Överkonsumtion handlar ofta om ensamhet och tristess. Istället för att shoppa för att njuta av något härligt, shoppar man för att döva något dåligt.

MAGDALENA KOWALCZYK är andra generationens invandrare. Hennes mamma, som kommer från Polen, drog det största uppfostringslasset. Familjen hade det relativt bra och kunde till exempel åka på semester en gång om året.

Men hon fick inte allt hon pekade på. Magdalena Kowalczyk hade aldrig veckopeng på regelbunden basis utan fick pengar vid behov och genom att hjälpa till hemma.

– När jag frågade om pengar till bio sa mamma ”Javisst, om du gör det här och det här”. Det är därför jag är så oförstående till den här självrtäddiga attityden som många svenskar är uppfostrade med, att

man ska ha saker utan att först ha jobbat för det och trots att man inte har pengar på kontot.

Det polska arvet satte viss prägel på uppväxten. Magdalena Kowalczyk är döpt i katolska kyrkan och tog även första kommunionen där. I katolska kyrkan är nattvarden ett av sju sakrament.

I TAKT MED ATT hon blev äldre växte avståndet till kristendomen. Som vuxen har hon istället mött religionen i buddistisk form. Efter examen från Handels inledde Magdalena Kowalczyk en karriär som thaiboxare – 2007 tog hon VM-guld i 67-kilosklassen – och var långa perioder i Thailand.

– Det är ett buddistiskt land, format av filosofin att Gud finns i allt och i alla människor. Om man är god mot andra optimerar man chansen till lycka och till att inte återfödas som en liten kackerlacka under en sten.

Kristendomen delar inte tron på återfödelse. Men många av religionernas inslag är gränsöverskridande, inte minst när det kommer till synen på pengar och det så kallade fattigdomsidealet. Även den som sällan går i kyrkan har hört bibelordet ”Det är lättare för en kamel att komma in genom ett nålsöga än för den som är rik att komma in i Guds rike”.

– Det stämmer verkligen. Men jag tycker att det är intressantare att lyfta fram undantagen, som Roger Akelius.

Magdalena Kowalczyk syftar på fastighetsmiljardärens insamlingskampanj för att stötta det ukrainska folket. Genom sin stiftelse lovade Roger Akelius att skänka lika mycket som UNHCR och

MAGDALENA KOWALCZYK

Bor: I Stockholm och Frankrike.

Gör: Programledare i TV3:s Lyxfällan, debattör och moderator.

Bakgrund: Civilekonom. Tidigare världsmästare i thaiboxning. Var en av gladiatorerna i TV4:s program med samma namn.

Om likheterna mellan Lyxfällan och thaiboxning:

”När jag som boxare vill vinna en match är jag inte hjälpt av coacher som klappar mig medhårs. Jag behöver någon som tydligt säger vad jag ska göra. På samma sätt bemöter jag Lyxfällans deltagare. Jag är rak och ger dem den knuff i ryggen som de behöver för att lösa sina problem.

Om sin drivkraft: Revanschlusten har nog tagit mig dit jag är idag. Jag var den udda fågeln med mitt utländska krångliga efternamn, och det blev tidigt viktigt att visa att jag förtjänar min plats. I Lyxfällan hjälper jag deltagarna att sluta göra saker för omvärldens ögon och istället lyssna till sig själva. Det är den bästa drivkraften – att kunna gå från skam till att sträcka på ryggen.



En av orsakerna till skuldfällan är ofta det upplevda behovet av en snygg fasad, menar Magdalena Kowalczyk: "Många, inte minst unga, vill se balla och lyckade ut inför människor som de kanske inte ens känner eller som inte betyder något."

Unicef samlade in under mars månad. Totalsumman landade på 1,7 miljarder.

Den digitala tidsåldern sätter nya ramar för vår relation till pengar. Sociala medier accentuerar frågan om vilket liv vi kan visa upp, och det kontantlösa samhället förvandlar pengar till något abstrakt.

MAGDALENA KOWALCZYK oroar sig för de unga som växer upp idag.

– Det är viktigare än någonsin att föräldrar pratar med sina barn om pengar. Det är jättesvårt för barn att uppskatta värdet av pengar när de bara ser mamma

eller pappa stoppa in ett kort i en maskin, om ens det.

Inte blir det lättare när barnen blir unga vuxna och ser på Instagram hur folk påstår sig tjäna mycket och snabba pengar på börsen.

– Vi hade en fantastisk börssommar, mängder av ungdomar utan kunskap lockades att ta CSN- eller blacolån i tron att det skulle bli lätt att casha in. När kurser sedan dök eller uppgångar uteblev stod de där med sitt stundtals dyra lån och begränsade återbetalningsmöjligheter. Det är en privatekonomisk katastrof.

Många hemkunskapslärare hör av sig

till Magdalena Kowalczyk. "Vad ska vi göra?", undrar de. Hemkunskapen är ett av skolplanens minsta ämnen. I brist på tillräckliga läromedel om privatekonomi använder de Lyxfällan.

Magdalena Kowalczyks pedagogiska roll stannar inte vid programledarrollen. Hon föreläser ofta om privatekonomi och har gjort en digital föreläsningsserie för barn. Hon försöker också lobba mot Skolverket och beslutande politiker. Men ärendet gäller inte bara skolelever utan människor i alla åldrar.

– Vi har ett skriande behov av en större ödmjukhet inför pengar ♦



FOTO: ELLIOT ELLIOT

Konfirmation – ett minne för livet!

ATT VARA KONFIRMAND i Danderyds församling är en stark och fin tradition. Du kan lära känna nya vänner, åka på ett härligt sommarläger eller träffas i din grupp på hemmaplan under vintern. Framför allt får du möjlighet att fundera över de stora frågorna i livet. Under konfirmationstiden blandas samtal om Gud, andlighet, kärlek, livet och döden med bad, lekar, samtal och äventyr. Kort sagt – du får testa vad kristen tro går ut på.

Höjdpunkten och avslutningen är konfirmationsgudstjänsten. Då samlas vi till fest och glädje i Danderyds kyrka tillsammans med släkt och vänner. Vi hoppas att konfirmationen kommer att bli ett minne för livet och önskar dig välkommen med på resan!

LÄS MER PÅ
[SVENSKAKYRKAN.SE/
DANDERYD](https://svenskakyrkan.se/danderyd)

Anmälan senast den
18 september 2022.

2022/2023 KAN DU VÄLJA MELLAN DE HÄR ALTERNATIVEN:

Sommarläger i Järvsö

Under vårterminen 2023 träffas din grupp på hemmaplan en söndag i månaden. På lägret bor vi på Helsingegården, som ligger nära Järvsö alpin. Här kan man testa olika äventyrsaktiviteter som mountainbike och klättring. Tillsammans utforskar vi livets viktiga frågor i en fantastisk miljö. På kvällen tänds lägerelden.
Läger 19-29/6 2023.
Konfirmation 2/7 i Danderyds kyrka.

Sommarläger i Sankt Anna skärgård

Under vårterminen 2023 träffas din grupp på hemmaplan en söndag i månaden. På lägret bor vi på Stegeborgsgården på Vikbolandets södra strand. Gården har egen badstrand med brygga och badflotte. Dessutom blir det lekar på den stora gräsmattan och äventyr i närområdet. Kvällarna

tillbringas vi vid lägerelden på stranden vid Sankt Anna skärgård.
Stegeborg 1 läger 17-27/7 2023.
Konfirmation 30/7 i Danderyds kyrka.
Stegeborg 2 läger 31/7-10/8 2023.
Konfirmation 13/8 i Danderyds kyrka.

Vinterkonfa på hemmaplan

Den perfekta gruppen för dig som är upptagen med annat på sommaren men har tid under terminerna! På Vinterkonfan ses vi varannan onsdag 17.00-20.00 i Församlingens Hus. Träffarna börjar med att vi åter tillsammans och avslutas med en andakt. Gruppen brukar bli väldigt sammansvetsad eftersom ni ses under en längre period. På hösten åker vi på ett helglägers och på våren är det dags för ytterligare ett helglägers.
Konfirmation 22 april 2023
i Danderyds kyrka.

Musik i sommarkväll i Petruskyrkan

Fri entré



Monica och
Carl-Axel
Dominique

Onsdag 8 juni 19.00

Fingers unlimited

Monica & Carl-Axel Dominique, piano.

Två osedvanligt genreöverskridande musiker, som med sin tekniska brillians och unika förmåga till publikkontakt kan gjuta liv i musiken med varm och humoristisk färgad närvaro och spelglädje. Som fyrehändigt pianister blandar de friskt klassiskt, jazz och improviserat. Det blir Franz Liszts "Ungerska Rapsodi nr 2", några norska danser av Edvard Grieg, såväl som musik av Debussy, Satie, Ravel och Messiaen. Denna kväll bjuds vi även på jazzstandards och egna kompositioner såsom Monicas "Tillägnet" samt en Orsapoliska i egen tappning.

Onsdag 15 juni 19.00

Wivallij Wijsa

Pierre Nordahl, luta, sång och recitation.

Äventyraren och poeten Lars Wivallius (f. 1605) "Klage-Wijsa, Öfwer Thenna torra och kalla Wååhr" har kallats för "något av det vackraste som skrivits på det svenska språket." Trots ordet "vår" i titeln är visan en underbar beskrivning av den svenska sommaren. Här formuleras och målas den svenska naturen och livet fram under sommaren. Konserten med visan som genomgående tema framskrider organiskt med sång i olika melodivarianter och recitation interfolierade med luststycken.

Onsdag 22 juni 19.00

Klassiska pärlor

Åsa Wirdefeldt, violin, Johan Fransén, klarinett, Anders Ölund, orgel och piano.

Åsa Wirdefeldt växte upp i Djursholm och bor numera i Enebyberg. Hon har fått sin utbildning vid bland annat Edsbergs Musikinstitut, Kungliga Musikhögskolan och Hochschule für Musik, "Hanns Eisler", Berlin. Åsa är sedan 2004 anställd som första konsertmästare i Gävle Symfoniorkester.

Johan Fransén bor i Enebyberg men är uppväxt i Tranås. Han studerade för Sölve Kingstedt vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm och är sedan 1997 anställd som alternerande soloklarinettist i Kungliga Filharmonikerna. Han undervisar dessutom på Kungliga Musikhögskolan i Stockholm.



Johan Franzén och Åsa Wirdefeldt.

Onsdag 29 juni 19.00

Gammalt och nytt

Ola Karlsson, violoncell, Anders Ölund, piano och orgel.

Ola Karlsson har studerat bl.a. för Erling Blöndal Bengtsson och Gregor Piatigorsky. Under många år var han solocellist i Sveriges Radios Symfoni-orkester och professor vid Kungliga Musikhögskolan där han även ledde skolans stråkorkester under 30 år.

Utställningar i Församlingens Hus

Konstnärsparet i Ekeby

2 maj–29 maj

Textil och måleri av konstnärsparet Eva Gehlin-Berg och Björn Berg som levde och verkade i Djursholms Ekeby fram till 2008. Hemmet fungerade både som ateljé och bostad under mer än 50 år.



Tove Siri Heggelund
Andreassen.
Vernissage 13 juni.

Funfight – Tove Siri

13 juni–28 augusti

Tove Siri Heggelund Andreassen har sina rötter i nordligaste Norge men landade i Stockholm efter många år av resor i olika delar av världen. Japan, karate, människor och djur finns med som ett tydligt inslag i hennes målningar, grafik, skulpturer och illustrationer.

Vernissage måndag 13 juni 17.00–19.30.



**FÖLJ DANDERYDS
FÖRSAMLING PÅ FACEBOOK
FÖR SENASTE NYHETERNA**

Vi finns även på Instagram
där vi heter:

Svenska_kyrkan_i_danderyd





FOTO: JENNY SIGEMAN / CINA HÖGBERG

Följ med
på vandring.

Följ med
på en vardags-
vandring runt
vackra
Ekebysjön!

Vandra med Pilgrim Danderyd

Vandring till Altorpsdagen

Samling utanför Församlingens Hus och därifrån en lugn naturvandring till Djursholms begravningsplats (ca 4 km). Den här dagen uppmärksammas begravningsplatsens 125 år med Altorpsdagen som vi ansluter till.

Det blir fika, konsert och guidade vandringar. För program se sidan 2. Vandringens längd: ca 4 km

Tid: Söndag 22 maj 12.30-16.00

Plats: Församlingens Hus

Ekebysjön runt

En vardagsvandring (ca 3 km) runt vackra Ekebysjön på temat "Bönens trädgård" med texter ur biskop emeritus Martin Lönnebos bok med samma titel. Vi samlas och avslutar utanför Församlingens Hus. Kläder efter väder och ta gärna eget fika.

Tid: Tisdag 14 juni 10.00-12.00

Plats: Församlingens Hus

Vandringar för kropp och själ

Korta promenader (ca 3 km) i sommarvackra Sätträäng, utmed Edsviken, upp över Ekbacken och tillbaka till Sätträängskyrkan lagom till andakten 11.00.

Tid: Tisdagarna 28 juni, 5 juli och 12 juli 9.30-ca 10.45.

Plats: Sätträängskyrkan

Östra Ryd och Engelska parken

Tillsammans med några Norrorts-församlingar blir det en vandring (ca 10 km) från Östra Ryds kyrka till Engelska parken och tillbaka till kyrkan. Samling vid busstationen Danderyds sjukhus och buss mot Vaxholm 10.00.

Tid: Lördag 27 augusti 10.00-16.00

Ingen anmälan till vandringarna.
Kontakt: Estelle Wiesel
estelle.wiesel@svenskakyrkan.se

Öppettider i sommar

Danderyds kyrka

Måndag-torsdag 9.00-16.30,

torsdag-söndag 9.00-16.00

Församlingens Hus

Måndag-fredag 9.00-16.00

Måndag-fredag 9.00-15.00

(v 25-33)

Sätträängskyrkan

Måndag-söndag 8.00-20.00

Gudstjänster i sommar

Danderyds kyrka

Sommarmässa söndagar

11.00

(ej under perioden 25/6-17/7

då sommarmässorna är i

Sätträängskyrkan)

Konfirmationsmässor

17 juli, 24 juli, 31 juli och

14 augusti 15.00.

Enebykyrkan

Samarbetskyrka.

Se enebykyrkan.se

Djursholms kapell

Se kapellets hemsida

www.djursholmskapell.se

Sätträängskyrkan

Sommarmässa

söndagar 11.00 25/6-17/7

Frukost i gemenskap

På torsdagar bjuder vi på frukost i Vagnslidret.

Därefter andakt i kyrkan.

Tid: Torsdagarna 19/5, 2/6

och 9/6 9.30-11.00

Plats: Sätträängskyrkan

Kontakt: Susan Bergkvist,
susan.bergkvist@svenskakyrkan.se

TIDNINGEN LIVET

Utgiven av Svenska kyrkan, Danderyds församling.

Redaktion

Kristin Molander, kyrkoherde
kristin.molander@svenskakyrkan.se
Christina Högberg, kommunikatör
christina.hogberg@svenskakyrkan.se
Ola Whistler Sahlén
ola.sahlen@svenskakyrkan.se

Ansvarig utgivare

Kristin Molander, kyrkoherde

Design&produktion

Jonna Olsson & John Losciale

Redaktör

Mia Sjöström

Skribenter

Mia Sjöström, Kristina Lindh

Omslag

Lotta Kühlhorn

Fotografer

Elliot Elliot, Håkan Elofsson

Tryckeri

Stockholms Lito Grafiska, Danderyd

ÖPPETTIDER

Församlingens Hus

Mån–fre 9.00–16.00,
Mån–fre 9.00–15.00 (v. 25–33).

Växel, tel 08-568 957 00.

Mån–fre 9.00–12.00 och 13.00–17.00.

Bokning av dop, vigsel, begravning:

Mån–tors 9.00–12.00, 13.00–15.00.
Fre 9.00–12.00. Tel 08-568 957 10.

Bokning av församlingsgårdar:

Mån–tors 9.00–12.00, 13.00–15.00.
Fre: 9.00–12.00. Tel 08-568 957 35.

Kyrkogårdsförvaltningen:

Mån, ons, tors, fre 9.00–12.00,
13.00–15.00, Tis 9.00–12.00,
13.00–14.00 Tel 08-568 957 39.

SVENSKA KYRKAN I DANDERYD

Församlingens Hus

Angantyrvägen 39,
182 54 Djursholm.

Växel: 08-568 957 00,
måndag – fredag
9.00–12.00 och 13.00–17.00.
Adress: Box 2021,
182 02 Danderyd
svenskakyrkan.se/danderyd

Kommunikatörer

Christina Högberg,
08-568 957 08.
Jenny Sigeman, 08-568 957 23.

Kyrkogårdsförvaltning

Per Henrik Hinder, chef
08-568 957 46.

Kyrkor och lokaler

Altorns kapell,
Ymervägen 55, Djursholm.

Andrum, Mörby Centrum.

Danderyds kyrka,
Angantyrvägen 41, Danderyd.

Djursholms församlingsgård,
Valevägen 26, Djursholm.

Djursholms kapell, (stiftelse)
Danavägen 9, Djursholm.

Enebykyrkan,
(samarbetskyrka)
Enebytorget,
Lars Åberg 070-497 71 65.

*Petruskyrkan med
församlingsgård*,
Kyrkv 27, Stocksund.

*Sätraängskyrkan
och Vagnslidret*,
Sjöbergsv. 32 Danderyd.

Sjukhuskyrkan,
Danderyds sjukhus,
08-123 550 00 (växel).

Kyrkoherde

Kristin Molander,
08-568 957 01, 070-334 16 18.

Präster

Randi Guldstrand,
08-568 957 20.
Jenny Karlsson,
08-568 957 17.
Henrik Mattsson
08-568 957 05.
Elisabet Munro,
08-568 957 16.
Ola Whistler Sahlén,
tjänstledig.

Sjukhuspräster

Peter Sandin,
08-568 957 42.
Pehr-Albin Edén,
08-568 957 18.

Diakoner

Susan Bergkvist,
08-568 957 67
Estelle Wiesel,
08-568 957 29.

Samordnare ideella

Beata Moberg,
08-568 957 28.

Musiker

Kerstin Evén, 08-568 957 49.
Maria Resare, 08-568 957 07.
Anders Ölund, 08-568 957 04.

Församlingspedagoger

Louise Almén, 08-568 957 00.
Henrik Brosché, 08-568 957 24
Maria Gibbs, 08-568 957 25.
Stina Klimscha, 08-568 957 41.

Kyrkans förskola

Förskolorna Enen, Kyrkbacken
och Änglagaraget. Petra Olsson,
rektor, 08-568 957 02.

Magdalena Kowalczyk, programledare Lyxfällan:

”En av orsakerna till skuldfällan är ofta det upplevda behovet av en snygg fasad.”

Kristin Molander, kyrkoherde
i Danderyds församling:

”Det som består, står fast och kan bära dig i slutändan är Gud. Inte pengar.”

Lars Strannegård, professor i företagsekonomi
och rektor på Handelshögskolan

”En del ser på pengar som själva målet, men pengar är bara ett medel som kan växlas in för att uppnå exempelvis välbefinnande, lycka, trygghet, skönhet eller meningsfullhet.”